

Z OBSAHU	Patriarcha Bartoloměj o „Fratelli tutti“: upustit od lhostejnosti a cynismu	04
	Do Nizozemska přichází dětská eutanazie	07
	Paradox: vyzýváme k sociálnímu distancování, a symbolické prahy přitom snižujeme	13

Sv. Anežka Česká. Foto: krizovnici.eu

Svatá Anežka Česká

Kázat opětovně na určitý svátek by se mohlo jevit jako problém. Stejný světec, stejné texty, tytéž modlitby a zpravidla i týž kostel. Pokaždé je tu ovšem jiná společenská a dějinná situace. Letos je dramaticky jiná, protože nic podobného nikdo z nás nezažil. Co známe z literatury, výtvarného umění a filmů jakkoli impresivních, jsou jen svědectví.

Myslím, že prvořadou povinností je mluvit, jak to známe od proroků. Dříve, než k tragédii dojde, varují drtivými výroků. Když nastane, těší Boží lid. Je třeba povzbuzovat nemocné a zdravotníky. Těm jsme bez výjimky mnoho vděční. Ale útěchy a povzbuzení je třeba celé společnosti. Druhým úkolem je odmítnout kritické hlasy směřované na vládu. Právě křesťané by měli vědět, že jediný, kdo epidemii může zdotat, je Hospodin. Vláda situaci zvládat nemůže a dělá při

tom určitě mnoho chyb. Nemůže za to, protože musí jednat ihned v situaci, která se mění takřka po hodinách. Co lze kritizovat, jsou evidentní snahy využít situace pro svůj prospěch a vyvolávání panického strachu. Většina novinářů se chová jako sadisti z padesátých let, když nosili vězňům ukazovat provaz, na kterém je pověsí. Trestuhodné je i zpolitizování epidemie ve chvíli, kdy tolik potřebujeme spolupráci všech.

Daleko závažnější je náhle tematizovaná otázka smrti. Je alarmující, kolik křesťanů, dokonce praktikujících, se bojí smrti. Provalila se latentní krize víry. Není snad Kristova zmrtyvýchvstání? Neslyšeli nikdy velikonoční sekvenci: *Život a smrt se střetly?* Vzpomínám na pozoruhodnou studii akademika J. Charváta *Život a smrt*, ve které upozornil, že v každé buňce je zakódován budoucí život.

Poslední, na co chci upozornit, je krize rodiny, protože se jasně ukazuje, že pouze soudržné rodiny, a to i ve smyslu širšího příbuzenstva (poškozená nebo neúplná rodina se ze strachu a neochoty postarat o nemocné rozprchne – „zachraň se, kdo můžeš“) poskytují účinnou obranu proti pochopitelnému strachu. Ne ze smrti, ale z obtíží, které už jsou a budou se stále zvyšovat. Život po krizi bude kromobyčejně ekonomicky stísněný, ale také najednou primitivní.

Právem se ptáte, kdy začnu mluvit o sv. Anežce. Řeknu jediné. Je to mocná přímlovkyně, protože za svého života poznala vše, co nás sevřelo. Obrátme se k ní o pomoc i radu.

*Mons. Prof. PhDr. Petr Piňha, CSc., Dr. h.c.
probošt Kolegiátní kapituly Všech svatých
na Hradě Pražském*

„Covidové děti“ přilepené k obrazovkám a videohrám

Kromě hospodářských dopadů a zničujícího smetení všech kulturních a společenských akcí mají lockdowny také vážné vedlejší účinky. Jedním z nich je pandemie videoher. Děti a mládež se stávají stále závislejší na obrazovkách „chytrých“ telefonů, tabletů, počítačů a herních konzolách.

Podle průzkumu provedeného v Itálii nevládní organizací Národní observatorium pro dospívání, tráví dospívající mládež s videohrami 3–6 hodin denně.

Odborníci začínají mluvit o závislosti ve chvíli, kdy hraní videoher vede k problémům v osobním, pracovním nebo sociálním životě a u dětí v učení. Následky však mohou být také fyzické, od poruch spánku po problémy s jídlem. „Pokud se dítě izoluje, nemá kontakt s rodiči ani vrstevníky, nemluví a nesdílí své názory, radši se zavírá ve svém pokoji a hraje si tam celý den, jsou obavy namístě,“ konstatuje Daniele Onori z Centra studií Livatino.

Výzkum provedený Americkou pediatrikou akademií doporučuje, aby děti mladší 18 měsíců vůbec nepřicházeli do kontaktu s obrazovkou a poté, až do pátého roku života, před ní trávili maximálně jednu hodinu denně. „Pro děti

Foto: MARWA NAJJAR / Unsplash

starší šesti let se žádné počty hodin neurčují, za rozumný limit však lze považovat 60 minut, možná rozdělených do dvou bloků po půl hodině. Třeba také mít na paměti, že využívání videoher jako pasivních hlídačů je velmi špatný nápad,“ dodává Daniele Onori. Doporučuje rovněž vést v patrnosti, jaké hry naše děti hrají. Měly by odpovídat jejich věku a potřebám. „V Evropě existuje tzv. PEGI, totiž celoevropský systém klasifikace her. Díky němu najdete na přebalech příslušné symboly, které uvádějí pro jakou věkovou skupinu jsou jednotlivé hry určeny a informují o případných nebezpečných obsazích,“ připomíná Daniele Onori.

Dobrym způsobem jak si poradit s technologickými neřestmi u dospělých je monitorování času stráveného před smartfonem a dalšími elektronickými zařízeními. Představa o tom, kolik času nečinně trávíme před obrazovkou, může vést k reflexi a změně návyků. „V rodině pak je možné například zavést zóny ‚off line‘, pravidla typu ‚žádný tablet u stolu‘ nebo ‚domácí úkoly bez Facebooku‘ a ‚v posteli bez tabletu‘. Jsou to pravidla, která mohou fungovat – ovšem jedinec tehdy, když je nikdo v rodině neporušuje,“ podotýká Daniele Onori.

Vatican News

Papež František volá po globálním vzdělávacím paktu

Papež František vyzval k vytvoření celosvětového vzdělávacího systému, v jehož centru bude lidstvo. Argentinský papež představil svůj plán ve videu zveřejněném během semináře „Global Compact on Education“ na Papežské Lateránské univerzitě. Ve videu namluveném v italštině se papež František zamýšlí nad dopadem pandemie Covid-19 na vzdělávání dětí, nazval ji „katastrofou pro vzdělávání“, ale nezaměřoval se na čtení, psaní nebo počítání. Namísto toho požaduje vzdělávání, které vytvoří novou, univerzální „kulturu“, jež bude sloužit celému světu. „Vzdělávání, jak víme, má proměňovat,“ prohlásil papež.

„Vzdělávat znamená riskovat a chovat

naději, jež může rozbít determinismus a fatalismus, o kterých nás sobectví silných, konformismus slabých a utopické ideologie přesvědčují, že jsou jedinou cestou kupředu,“ pokračoval.

Papež zdůraznil, že „vzdělávání“ podle něj není pouhým předáváním faktů a rozvíjením schopností, ale porozumění vzájemné závislosti celého lidstva.

„Vzdělávání je vždy aktem naděje, která vyžaduje spolupráci při přeměně prázdné a ochromující lhotejnosti v jiný způsob myšlení, které uznává naši vzájemnou závislost,“ prohlásil.

„Je-li náš vzdělávací systém v současné době charakterizován předáváním faktů a opakováním a není schopen ote-

vírat nové obzory, v nichž by pohostinnost, mezigenerační solidarita a hodnota transcendence mohly vést ke vzniku nové kultury, neznamená to snad, že nedokážeme využít příležitosti, kterou nám tento historický okamžik nabízí?“

Historický okamžik, o kterém papež hovořil, je zjevně epidemie koronaviru, kvůli níž k 250 milionům dětí, které už nechodí do školy, přibýlo dalších 10 milionů.

Papež František si přeje takový „vzdělávací proces“, který povede budoucí generace k tomu, aby věnovaly pozornost „velké sociální nespravedlnosti, porušování práv, strašlivým podobám chudoby a ničení lidských životů.“ Chce, aby

SLOVO BISKUPA

Foto: Greg Rosenke / Unsplash

tento „integrální proces“ zohledňoval problémy, které dnes sužují mladé lidi, například „deprese, závislost, agresivitu, verbální projevy nenávisti a šikanu“. Tento proces by měl také brát v úvahu „násilnosti, zneužívání nezletilých, dětské sňatky, dětské vojáky a též tragédií dětí prodaných do otroctví“, ale také „utrpení, které snáší naše planeta.“

Vyzval k ukončení vzdělávacích systémů, o nichž se domnívá, že jsou „povrchní“, „byrokratické“ a „atomizované“. „Dnes jsme povoláni k tomu, abychom měli nezbytnou *parrhesiá* (upřímnost), abychom opustili povrchní přístupy ke vzdělávání a mnohé zkratky spojované s užitečností, (standardizované) výsledky testů, funkce a byrokracii, jež zaměňují vzdělávání za instrukce a v důsledku atomizují naše kultury,“ řekl. „Místo toho bychom se měli snažit šířit integrální, participační a polyedrální (mnohostrannou) kulturu,“ pokračoval.

„Hodnota naší vzdělávací praxe nebude měřena pouze podle výsledků standardizovaných testů, ale podle schopností ovlivnit jádro společnosti a pomoci vytvářet novou kulturu.“

Papež přečetl seznam, který shrnuje principy jeho celosvětového vzdělávacího paktu. Ze všeho nejdříve uvedl, že v centru jeho iniciativy stojí „lidské osoby“:

„Učinit lidské osoby v jejich hodnotě a důstojnosti centrem každého formálního i neformálního vzdělávacího programu, aby se posilovala jejich osobitost, krása, jedinečnost a jejich schopnost

vytvářet vztahy s ostatními a se světem kolem nich, a zároveň se učily odmítat životní styl, který podporuje šíření jednorázové kultury plýtvání.“

Ostatní by měli „poslouchat“ děti a mladé lidi; „podporovat“ vzdělávání žen; chápat rodinu jako první školu; „vzdělávat a vzdělávat se“ ohledně potřeby přijímat a být otevřený vůči „těm nejzranitelnějším a marginalizovaným“; vytvářet nové koncepty ekonomiky, politiky, růstu a pokroku, které budou sloužit všem „v kontextu integrální ekologie“ a ochrany životního prostředí.

Papež také uvedl, že v „jistých okamžicích dějin“ musí být učiněna „radikální rozhodnutí“ a toto je jeden z těch okamžiků.

„Uprostřed současné zdravotní krize – a chudoby a zmatku, který způsobila – věříme, že je na čase schválit pro budoucí generace celosvětový pakt o vzdělávání,“ prohlásil.

„Od rodin, komunit, škol, univerzit, institucí, náboženství, vlád a celé lidské rodiny to vyžaduje závazek k průpravě zralých mužů a žen.“

Papež František prohlásil, že on a jeho partneři jsou odhodláni uskutečnit tento plán ve „všech našich zemích“. Příspěvek Svatého stolce nebude zanedbatelný. Podle Globální zprávy o katolickém vzdělávání za rok 2020 se v katolických školách vzdělává více než 62,2 milionu dětí.

RCM

Současná kultura všemi dostupnými prostředky prosazuje buď individuální lidská práva, nebo společenská práva. Buď jedno, nebo druhé, ale ne současně jedno i druhé (považuje to *a priori* za vyloučené a nemožné). K tomu, aby to dokázal, musí jedno i druhé nejdříve ztratit. V životě to tak je a tak by to i mělo být. Individuální práva by měla být vždycky součástí kolektivních práv a kolektivní práva by měla obhajovat individuální. Vždyť v lidském společenství vždycky největší dojem a vliv zanechává nezištná obětí jednotlivce a jeho starost o druhé, čili práva druhých. V lidském společenství to může fungovat jen symetricky: začít osobní láskou a skončit vzájemnou láskou. To umožňuje a přináší jen evangelium a umožňuje milost Boží. V evangeliu nacházíme totiž dva doplňující se druhy příkazu lásky; **individuální**: milovat svého *Boha celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí, a bližního jako sám sebe*; (Mt 22, 37) a pak příkaz vzájemné lásky, který můžeme nazvat **společenským**: *milovat se navzájem, jak on miloval nás*; (srov. Jn 15, 12). Předpokladem vzájemné lásky je vždycky individuální osobní láska. Vzájemná láska v křesťanství není fakultativní, ale povinná, a to platí stejně i pro individuální lásku. Buď miluješ, nebo nemiluješ... Není třetí možnost. Rozdíl je jen v tom, co je první (časově) a co je v pořadí druhé. Obě jsou důležité a nevyhnutné, jde tedy jen o pořadí. Ježíš obětoval svůj život za každého z nás jednotlivě, ne jen za nějaký národ nebo společenství. Proto může říct: „Co jste udělali pro jednoho...“ (srov. Mt 25, 40). Ve světských ideologiích se však nejčastěji na úkor lásky k jednotlivci upřednostňovala (a i dnes uplatňují) kolektivní práva (dělnické třídy, rasy atd.) i když nejednou pod rouškou individuálních práv. Zkoumejme pozorně a uvažujme, jestli sice pod jinými záminkami a jinými formami, se nám to opět nepozorovaně nepodsouvá.

+Ladislav Hučko

Mons. ThDr. RNDr. Ladislav Hučko, CSc., apoštolský exarcha řeckokatolické církve

PATRIARCHA BARTOLOMĚJ O „FRATELLI TUTTI“: UPUSTIT OD LHOSTEJNOSTI A CYNISMU

Ekumenický patriarcha z Konstantinopole Bartoloměj I. poskytl pro *Vatican media* rozvor o encyklice papeže Františka a prohlásil, že křesťané sní o světě, který bude jako jednotná rodina.

„Plně souhlasíme“ s výzvou papeže Františka „abychom upustili od lhostejnosti či dokonce cynismu, které ovládají náš ekologický, politický, ekonomický a sociální život obecně – a to včetně naší sebestředné formy jednoty, a abychom snili o světě jako sjednocené rodině všech lidí.“

Těmito slovy patriarcha Bartoloměj, ekumenický patriarcha z Konstantinopole, který je na návštěvě v Římě, v rozhovoru pro *Vatican media* okomentoval encykliku papeže Františka *Fratelli tutti*.

Otázka: Vaše Svatosti, jaká byla vaše reakce na encykliku papeže Františka *Fratelli tutti*?

PB: Ještě předtím, než jsme se seznámili s encyklikou *Fratelli tutti* našeho bratra papeže Františka, jsme si byli jisti, že to bude další příklad jeho neutuchajícího zájmu o člověka, „milovaného Bohem“, projev solidarity se všemi „znavenými, obtíženými“ a potřebnými, a že bude obsahovat konkrétní návrhy, jak čelit velkým problémům současnosti, že bude inspirovaná křesťanskou tradicí a bude vycházet z jeho srdce plného lásky.

Naše očekávání se zcela naplnila poté, co jsme dokončili rozbor této velice zajímavé encykliky, která není pouhým kompendiem nebo shrnutím předchozích encyklik či jiných textů papeže Františka, ale završujícím a šťastným uzavřením jeho sociálního učení.

Plně souhlasíme s výzvou Jeho Svatosti, abychom upustili od lhostejnosti či dokonce cynismu, které ovládají náš ekologický, politický, ekonomický a sociální život obecně – a to včetně naší sebestředné formy jednoty, a abychom snili o světě jako sjednocené rodině všech lidí, kde všichni bez výjimky budeme bratry a sestrami. V tomto duchu vyjadřujeme

Patriarcha Bartoloměj I. Foto: president.gov.ua

naději, že se encyklika *Fratelli tutti* stane zdrojem inspirace a plodného dialogu pro vytváření rozhodných iniciativ a mezikulturních akcí na mezikřesťanské, mezináboženské a všelidské úrovni.

První kapitola encykliky hovoří o „stínech“, které ve světě přetrvávají. Které z nich vám dělají největší starosti? A jakou naději získáme z toho, když budeme na svět hledět skrze evangelium?

Papež František se svým akutním humanistickým, sociálním a duchovním smyslem identifikuje a pojmenovává „stíny“ v moderním světě. Mluvíme o „moderních hříších“, ačkoli rádi zdůrazňujeme, že k prvotnímu hříchu nedošlo v naší době a v našem věku. Minulost si nikterak neidealizujeme. Právem nás však znepokojuje skutečnost, že moder-

ní technický a vědecký rozvoj posiluje lidskou pýchu. Úspěchy ve vědě nedávají odpověď na základní existenciální otázky a ani je neodstraňují. Všimáme si rovněž, že vědecké poznání neproniká do hlubin lidské duše. Víme to, ale jednáme, jako bychom o tom neměli tušení.

Papež také hovoří o přetrvávající propasti mezi hrstkou lidí, kteří vlastní obrovský majetek, a mnohými, kteří mají málo nebo vůbec nic...

Ekonomický rozvoj nesnižuje rozdíly mezi bohatými a chudými. Spíše upřednostňuje zisk na úkor ochrany slabých a přispívá k zhoršování problémů v oblasti životního prostředí. A politici se stali služebníky ekonomiky. Lidská práva a mezinárodní právo jsou komplikované a slouží účelům, jež nejsou slučitelné se

spravedlností, svobodou a mírem. Problém s uprchlíky, terorismem, státním násilím, moderními formami otroctví a epidemií Covid-19 nyní staví politiku před nové úkoly a ruší její pragmatickou logiku.

Co tváří v tvář této situaci nabízí křesťanství?

Život, jaký navrhuje církev, je cestou k „jedinému nezbytnému“, a to je láska, otevřenost vůči ostatním a kultura solidárnosti. Modernímu arogantnímu „člověku, který se považuje za boha“, kážeme „Boha, který se stal člověkem“. Tváří v tvář „ekonomismu“ dáváme přednost ekologické ekonomice a ekonomické činnosti založené na sociální spravedlnosti. Stavíme se proti „právu silnějšího“ a prosazujeme zásadu respektování nezczizitelných občanských práv a mezinárodního práva. Vzhledem k ekologické krizi jsme povoláni respektovat stvoření, prostotu a vědomí naší odpovědnosti předat další generaci neporušené životní prostředí. Snaha řešit tyto problémy je nezbytná, ale víme, že skrze nás působí Bůh, který je přítelem lidí.

Proč je dnes tak relevantní obraz dobrého Samařana?

Kristus spojuje „největší a první příkázání“ lásky k Bohu s „druhým příkázáním podobným prvním“, příkázáním lásky k bližnímu (Mt 22,36–40). K tomu dodává: „Na těch dvou příkázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“ A Jan teolog píše zcela jasně: „Kdo nemiluje, nepoznal Boha“ (1J 4, 8). Podobství o milosrdném Samařanovi je blízké podobství o posledním soudu (Mt 25,31–46 a L 10,25–37). Tento biblický text nám zjevuje plnou pravdu o příkázání lásky. V tomto podobství kněz a levita představují náboženství, které je uzavřeno samo do sebe a stará se jen o dodržování neměnného „zákona“, a přehlíží a farizejsky zanedbává „to, co je v zákoně nejdůležitější“ (Mt 23,23), lásku a pomoc bližnímu. Milosrdný Samařan byl cizinec, který se projevil jako filantrop a bližní vůči tomu, kterého zbili a zranili lupiči. Na úvodní dotaz znalce zákona „Kdo je můj bližní?“ (L 10,29) Kristus odpovídá otázkou: „Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upa-

Luigi Sciallero: Dobry Samaritan (1854)

dl mezi lupiče?“ (L 10, 36). Zde člověk nemá klást otázky, ale jednat. Vždy je nezbytné odhalovat bližního, bratra v tom, kdo nám připadá vzdálený, cizí či jako nepřítel. Je třeba poznamenat, že v podobství o milosrdném Samařanovi v odpovědi zákoníkovi, který Krista zkoušel otázkou „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ (L 10,25), má skutečná láska k bližnímu jasně soteriologický význam. Taková je i zvěst podobství o posledním soudu.

Na základě čeho se všichni můžeme považovat za bratry a sestry a proč je to důležité pro dobro lidstva?

Křesťané v prvotní církvi se vzájemně oslovovali „bratře“. Toto duchovní a kris-tocentrické bratrství je hlubší než přirozené příbuzenství. Pro křesťany však bratři a sestry nejsou pouze členové církve, ale všichni lidé. Boží Slovo na sebe vzalo lidskou přirozenost a vše v sobě sjednotilo. Jelikož všichni lidé jsou Božím stvořením, jsou všichni také zahrnuti do plánu spásy. Láska věřícího člověka nemá žádné hranice. Zahrnuje celé stvoření, je to „srdce planoucí pro celé stvoření“ (Izák Syrský). Láska k bratrům nemá sobě rovnou. Není to abstraktní soucit s lidstvem, který obvykle přehlíží bližního. Rozměr osobního společenství a bratrství odlišuje křesťanskou lásku a bratrství od abstraktního humanismu.

Papež ve své encyklice ostře odsuzuje válku a trest smrti. Jak byste okomentoval tuto kapitolu Fratelli tutti?

K tomuto tématu se vyjádřil Svatý a velký koncil pravoslavné církve (Kréta, červenec 2016) takto: „Kristova církev obecně odsuzuje válku a považuje ji za důsledek přítomnosti zla a hříchu.“ (Poslání pravoslavné církve v dnešním světě, D, 1) Každý křesťan by měl přijmout za svůj slogan „Už nikdy žádnou válku!“ A postoj společnosti k trestu smrti je indikátorem kulturní orientace a úcty k lidské důstojnosti. Hodnotový systém evropské ústavní kultury, kde jedním z jejích základních pilířů je myšlenka lásky jako výraz křesťanské víry, od nás vyžaduje, abychom brali v úvahu, že každému člověku musí být dána možnost pokání a polepšení, a to i když spáchal ten nejhorší zločin. Logickým a morálním důsledkem by pro toho, kdo odsuzuje válku, mělo být i odmítnutí trestu smrti.

Andrea Tornielli
Vatican News

Andrea Tornielli
novinář a spisovatel

MÁLO JSI SPRAVOVAL VĚRNĚ, POJĎ SE RADOVAT SE SVÝM PÁNEM

15. listopadu – 33. neděle v mezidobí, Evangelium – Mt 25,14–30a

Řehoř Veliký

Člověk, který se chystá na cestu, je náš Vykupitel, jenž odešel do nebe v těle, které na sebe vzal. Vlastním místem těla je zem a když ho náš Vykupitel umísťuje do nebe, je to jakoby se chystal odcestovat.

Skrýt hřivnu do země znamená zahrabat přijaté porozumění pod pozemské věci.

Kdo tedy má poznání, ať se všemožně snaží, aby nemlčel; kdo má hojnost majetku, ať nezůstane necitlivý; kdo má dar umění, ať se o užitek dělí s ostatními; kdo má schopnost mluvit, ať se u bohatého přimlouvá za chudého. U každého se pod slovem hřivna bude chápat to, co dostal, ať by to bylo jakkoliv malé.

Jeroným

Zavolal si apoštoly a svěřil jim nauku evangelia, jednomu více, druhému méně. Ne podle štědrosti a ochoty rozdávat, ale podle schopností těch, kteří tuto nauku měli přijmout. Tak píše apoštol, že těm, kteří nemohli přijímat pevnou stravu, dal mléko. A proto následuje, že jednomu dal 5 hřiven, druhému dvě a dalšímu jednu, každému podle jeho schopností.

A z toho, co se odvážil říci tento sluha: sklíziš, *kde si nesel*, chápeme, že Pán přijímá také správný a řádný život pohanů a filozofů.

Origenes

A když někdy uvidíš, že z těch, kteří mají podíl na Božích výroci, mají jedni více a druzí méně (a řekněme, že v porovnání s lepšími nechápou věci ani z poloviny), či dokonce někteří ještě méně, uvidíš rozdíly mezi těmi, co od Krista přijali Boží výroky. Jiné schopnosti měli ti, co dostali pět hřiven, jiné ti, které dvě a úplně jiné ti, co dostali jednu. Jeden nedosahoval míry druhého. Ale ani ten, který dostal tu jednu hřivnu, nedostal nic opovrženého! Od takového Pána je i jedna

A. N. Mironov: Podobenství o talentech (2013)

hřivna mnoho. A má tři sluhy, stejně jako jsou tři druhy těch, kteří přinášejí úrodu. Pět talentů dostal ten, který dokáže převést všechny smyslové věci k božskému úmyslu; dva ten, který je vyučený v tělesné nauce, a jeden talent, jeho hřivnu, dal hospodář tomu, kdo dokáže ještě méně. Tiš tedy své city a nehněvej se. Je velmi chvályhodné mírnit svá pohnutí rozumem. A říká se, že je známkou nemalé ctnosti zadržovat hněv než se nehněvat vůbec. Protože toto se považuje za oslabení, to druhé za sílu.

Ti, kteří mají vycvičené smysly, jednají zdravě, pozdvihují se k vyšším cílům a usilovně vyučují, aby získali

dalších pět. Člověk jen těžko získává přírůstek ke schopnosti, kterou nemá. A také jiného učí jen tolik, kolik umí, nedokáže víc.

Hilarius

Ten sluha, který dostal jednu hřivnu a schoval ji, je lid setrvávající v Zákoně, který ze závidy k pohanům, jež mají být spaseni, ukrývá přijatý talent do země. Ukrýt takto svou hřivnu znamená zakrýt slávu šíření dobré zvěsti, která je protiváhou tělesným vášním.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

DO NIZOZEMSKA PŘICHÁZÍ DĚTSKÁ EUTANAZIE

Holandská vláda připravuje legalizaci eutanazie u dětí ve věku od jednoho do dvanácti let.

V loňském roce si nizozemský ministr zdravotnictví nechal od NVK (Nizozemské pediatrické společnosti) vypracovat zprávu, která doporučovala, aby vláda povolila eutanazii u smrtelně nemocných dětí ve věku od jednoho do dvanácti let. Tato zpráva zahrnovala dotazníkové šetření mezi dvaasedmdesáti lékaři zaměstnanými v předních nemocnicích specializovaných na odbornou přípravu lékařů. Většina uvedla, že pokud o to rodiče požádají, provést eutanazii u dětí do dvanácti let, jež trpí bez vyhlídky na zlepšení, je morálně přípustné. Návrh na její uzákonění podpořili i mnozí z dotázaných rodičů. Tento týden Hugo de Jonge, holandský ministr zdravotnictví a místopředseda vlády, informoval holandský parlament o tom, že vláda chystá vypracovat a zavést zákony pro právní úpravy navrhované v této zprávě.

Když se parlament roku 2019 touto zprávou zabýval, většina poslanců její doporučení podpořila. Tehdy však de Jonge prohlásil, že kabinet na reakci potřebuje čas.

U dětí mladších jednoho roku lze v Nizozemsku eutanazii provádět už od roku 2004, na základě Groningenského protokolu, který jeden časopis označil jako pokus „regulovat nekontrolované a neospravedlněné zabíjení“. Děti mezi dvanáctým a patnáctým rokem mohou o eutanazii požádat, ale musí mít souhlas rodičů. Pokud o eutanazii požádají šestnácti nebo sedmnáctiletí, musí o tom své rodiče informovat.

Nizozemská vláda nyní směřuje k uzákonění eutanazie u dětí ve věku od jednoho do dvanácti let. Nizozemský zákon ji v současné době nepovoluje, ačkoli hrůzný (a často zdoluhavý) proces ukončení života odpiráním potravy bývá někdy povolen. Provádět eutanazii u novorozenců je v Nizozemsku formálně nelegální, ale Groningenský protokol slouží jako dábel-

Foto: fietzfotos / Pixabay

ské ujednání mezi zdravotníky a prokurátory. Pokud se lékaři, kteří chtějí usmrtit novorozence, řídí Groningenským protokolem, prokurátoři nevznášejí obžalobu.

Na De Jongově brífinku byli citováni lékařští odborníci, kteří žádali o právní ochranu pro zabíjení dětí do dvanácti let za určitých okolností: „NVK považuje rozšíření existujících (předpisů) ohledně ukončení těhotenství a ukončení života novorozenců... za vhodný krok k uspokojení této potřeby, rozpoznané v praxi, neboť lékařům poskytuje požadovanou právní ochranu.“

De Jonge tvrdí, že tento návrh formálně neznamená rozšíření zákona. Místo toho se snaží vytvořit právní výjimku (jako je Groningenský protokol), která zajistí, že lékaři provádějící dětskou eutanazii nebudou čelit trestnímu stíhání. Také informoval poslance, že na tom bude pracovat se zdravotníky i se státním zastupitelstvem.

Tento návrh vyvolal menší politickou bouři. Nynější vládní koalice působí v Nizozemsku od října 2017 a tvoří ji několik politických stran. Lidová strana za svobodu a demokracii (VVD) a De-

mokraté 66 (D66) tento návrh podporují. VVD rozšíření dětské eutanazie prosazuje už několik let. Křesťanská unie (CU), strana podporující ochranu života, tak čelí silné opozici.

Nizozemská média také informují o tom, že ve Sněmovně reprezentantů oficiální vládní návrh snadno získá většinovou podporu, neboť mu jsou příznivě nakloněni poslanci z nejméně šesti politických stran. Hlasitě se ozývající křesťanští poslanci, jako například Kees van der Staaij, předseda Státní reformní strany (SGP), nejstarší politické strany v Nizozemsku, se proti tomuto kroku určitě postaví. Navzdory jejich odporu se však zdá, že holandské lékaře brzy budou moci zabíjet děti, o nichž si spolu s jejich rodiči myslí, že jsou pro eutanazii způsobilé.

Všimněte si, že holandský režim eutanazie s Groningenským protokolem a také diskutovaným novým návrhem úplně přestal používat kritérium, které ve většině západních zemí dosud používají zastánci asistované sebevraždy. Tito aktivisté tvrdí, že tuto takzvanou „péči na konci života“ ospravedlňuje souhlas dotyčného a právo na autonomii těla, ale

rozšířením těchto smrtících služeb na novorozence a děti obhájci eutanazie tuto zástěrku opustili. Roční nemluvně se nemůže rozhodnout zemřít a děti, kterým zákon zapovídá volit, konzumovat alkohol či řídit, nemohou rozumět tomu, co nabídka rychlé a bezbolestné smrti skutečně znamená.

Když lékař dává trpícímu kojenci smrtící injekci, bez ohledu na svou mo-

tivaci toto dítě zabíjí; spolu s dalšími dospělými usoudil, že tomu dítěti bude lépe po smrti. Dřív jsme chápali, jak to je mylné. Nizozemská vláda – a zdravotníci, kteří mají za úkol zachovávat život – to nejspíš zapoměli.

Jonathon Van Maren

First Things

Přeložila Alena Švecová

Jonathon Van Maren

řečník, spisovatel a aktivista hnutí pro život

NOVÉ ZÁKONY O EUTANAZII UKAZUJÍ, ŽE ZABÍJENÍ NIKDY NESKONČÍ

Legislativa v Nizozemsku a Kanadě dál vytrvale rozšiřuje možnosti legálního zabíjení.

V pondělí 13. října nizozemský ministr zdravotnictví Hugo de Jonge oznámil, že nizozemská vláda pozmění zákon o eutanazii a povolí provádět eutanazii i u dětí. Toto oznámení přišlo pouhé tři dny poté, co se objevila zpráva, že otázka dětské eutanazie rozdělila nizozemskou koaliční vládu.

Podle listu *NL Times* de Jonge řekl, že tento nový zákon má být vydán po příštích volbách, 17. března 2021.

Nizozemský zákon již nyní umožňuje provádět eutanazii u dětí od dvanácti let (pokud s tím souhlasí rodiče či opatrovníci). Starší šestnácti let mohou s eutanazií souhlasit jako dospělí a Groningenský protokol povoluje eutanazii u zdravotně postižených novorozenců. Nová právní úprava by tento zákon rozšířila na děti ve věku od jednoho do dvanácti let.

V tomto roce předložila členka strany D66 Pia Dijkstra návrh zákona, který by povoloval eutanazii u lidí, kteří jsou zdraví, ale „unaveni životem“. Článek v *NL Times* uvedl:

Tento legislativní návrh umožňuje požádat o eutanazii lidem starším pětasedmdesáti let, kteří cítí, že došli na konec života, a dlouhodobě si přejí zemřít.

Tento návrh evidentně představuje výchozí bod. Lidé mohou být „unaveni

Foto: Emin BAYCAN / Unsplash

životem“ z mnoha důvodů a lze tvrdit, že by bylo diskriminační a nespravedlivé omezovat takový zákon na lidi starší pětasedmdesáti let.

Zdá se, že se Nizozemsko rozhodlo ignorovat dokola opakovanou zásadu, že se eutanazie omezuje na ty, kdo trpí a jsou schopni dát k ní svůj souhlas. Děti tohoto souhlasu fakticky schopny nejsou a u lidí, kteří jsou „unaveni životem“, odpadá požadavek utrpení.

V Kanadě byl mezitím letos v únoru představen návrh zákona známý pod označením C-7, který se snaží rozšířit

kanadský zákon o eutanazii (MaiD). Tento návrh reaguje na rozhodnutí quebeckého soudu, jež v kanadské legislativě odvolává ustanovení, že „přirozená smrt (člověka) musí být přiměřeně předvídatelná“. Zrušení tohoto ustanovení je problematické, i když odkaz na to, že přirozená smrt musí být „přiměřeně předvídatelná“, v zákoně formulována nebyla.

Návrh zákona C-7 se neomezuje na ustanovení, jímž se zabývalo rozhodnutí quebeckého soudu. Také rozšiřuje kanadský zákon o eutanazii, především tím, že ruší desetidenní čekací lhůtu, pokud je

něčí smrt pokládána za „přiměřeně předvídatelnou“. Vzhledem k tomu, že návrh zákona C-7 nedefinuje pojem „přiměřeně předvídatelný“, člověk by mohl požádat o eutanazii, když by měl špatný den, a ještě týž den zemřít, přestože studie dokazují, že „vůle k životu“ u člověka kolísá.

Tvorba dvoustopého zákona

Člověk, jehož smrt je považována za přiměřeně předvídatelnou, by neměl žádnou čekací dobu, zatímco člověk, jehož smrt není pokládána za přiměřeně předvídatelnou, by měl před svým usmrcením devadesátidenní karenční lhůtu. V zákoně ovšem není definováno, co znamená „přiměřeně předvídatelný“, což lékaři či pověřenému zdravotníkovi umožňuje aplikovat smrtící injekci člověku, který není schopen souhlasit, pokud byl předtím uznán jako splňující podmínky MaiD.

Pokud se tedy člověk, jehož usmrcení odpovídá podmínkám MaiD, stane nezpůsobilým, přijde o své právo změnit názor. Tato situace připomíná holandskou „kávovou eutanazii“, kdy nezpůsobilé ženy, která se během eutanazie

vzpírala, dal lékař do kávy sedativum, ale když nepřestávala klást odpor, vyzval její příbuzné, aby ji podrželi.

Aby to bylo ještě horší, návrh zákona C-7 klamně tvrdí, že předchází tomu, aby při eutanazii umírali lidé, kteří jsou (pouze) duševně nemocní. Kanadský zákon o eutanazii povoluje ukončení života smrtící injekcí tehdy, když daný člověk tělesně nebo duševně trpí pro něho nenesitelným způsobem a nelze mu ulevit tak, aby to pro něho bylo „přijatelné“. Duševní onemocnění je však již považováno za formu psychického utrpení, to ovšem zákon nedefinuje.

Pokud chce kanadská vláda (pouze) duševně nemocné z eutanazie opravdu vyloučit, musí psychické utrpení definovat tak, aby se eutanazie na duševní onemocnění nevztahovala.

Je pravda, že Nizozemsko jazyk svého zákona o eutanazii od jeho schválení nezměnilo, ale neustálými změnami jeho výkladu eutanazii rozšiřuje.

Kanada se stala celosvětovým příkladem toho, jak postupně dodatky rychle rozšiřují rozsah zákonů o eutanazii. Jazyk

zákona podléhá od roku 2016 neustále novým výkladům a ani ne po čtyřech letech od jeho přijetí vláda v tomto zákoně odstraňuje mnohé „bezpečnostní pojistky“.

Jakmile se společnost rozhodne legalizovat zabíjení, vždycky se pro něj najde nějaký další důvod a na základě rovnosti a spravedlnosti bude smrt, původně schválená pro jednu skupinu, nakonec přijata i pro všechny ostatní skupiny.

Realita je taková, že jakmile se zabíjení legalizuje, nikdy ho nebude dost.

Alex Schadenberg
mercatornet.com

Přeložila Alena Švecová

Alex Schadenberg
výkonný ředitel a mezinárodní předseda
organizace Koalice pro předcházení
eutanazii

Jak to vidí / Čtenářský dopis

Zdravím redakci Monitoru, moc rád čtu tento katolický časopis. Chci jen krátce zareagovat na poslední stránku č. 21/2020. Píšete, že občas někdo píše do redakce ohledně covidu v tom smyslu, že časopis to zlehčuje atd...

Nenechte se prosím zatláčit do dnešního mainstreamu koronahysterie, koronasocialismu, zdravotní, sanitární diktatury či jak to nazvat. Nepatřím ani mezi popírače, ani bagatelizátory, ani konspirátory, ale co se děje, jen odráží nemocnou společnost, nejen u nás.

Ono by to nebylo ani logické, kdyby nemocná společnost především z důvodu absence Boha, reagovala správně, zdravě, přiměřeně. Není to jednoduché a optimální řešení se těžko nalézá. Ale současný stav odráží společnost, kde kult těla a zdraví je dlouhodobý a nyní se to projevuje do nové formy totalitarizujícího státu, tentokrát ve jménu krásné hodnoty zdraví. Solidarita je zaměňována s kolektivismem státu a právní stát jako takový dostává těžce na frak. Jako advokát sleduji se zděšením, co vše se může zcela zamáznout ve jménu boje za naše zdraví. Absolutně chybí vážení proporcionality zájmů, práv, hodnot, ani se o to nikdo moc nesnaží. Tvrdými slovy bych to nazval tyranii materialistické koncepce člověka.

Poněkud se divím, že i značná část křesťanů tomuto trendu podléhá. Myslí to patrně dobře, kdo by nehájil zdraví a slábou babičku... Kdo by odporoval... Společností a médií je označen za hyenu. Neuvědomují si bohužel i mnozí křesťané realitu života i smrti a především skutečnost, že společnost si omotává smyčku kolek krku i do budoucna a masivní nový regulativ společnosti ze strany státu tady bude asi napořád. Náboženská svoboda a kult je z pozice státu v troskách a problémy budou i v budoucnu, konzum v pohodě frčí pořád.

M. B. z Brna
(redakčně upraveno, zkráceno)

GENDEROVÝ NÁVRH ZÁKONA V BELIZE ZTROSKOTAL

Návrh zákona, který měl zajistit rovnost a antidiskriminaci v Belize, byl stažen poté, co biskup Lawrence Nicasio a další katoličtí představitelé kritizovali, jak tento návrh pojednává o sexuální orientaci a genderové identitě. Nicasio uvedl, že návrh zákona představoval riziko, že dojde ke vzniku „nového kolonialismu“, kde je mezinárodním odborníkům dovoleno měnit zákony, kulturu a hodnoty v zemi.

„Domnívám se, že to byla důležitá bitva a že kdyby tento návrh prošel, mělo by to hrozné následky pro budoucnost Belize,“ řekl agentuře CNA P. John Robinson, SOLT. „Nedělám si však iluze, že by tím byla válka vyhrána. Na všech úrovních vzdělávacího systému je vyvíjen tlak na přijetí nové genderové teorie a normalizaci a propagaci životního stylu LGBT. Jsem si jist, že se v budoucnu budou objevovat další podobné návrhy.“

„Je důležité si uvědomit, že návrh zákona o rovných příležitostech je pouze částí velkého hnutí sociálního inženýrství, které je do značné míry podporováno a financováno zahraničními subjekty,“ řekl Robinson, který žije v Belize od roku 1994 a je předsedou belizského Guatemala Media.

„Tyto skupiny se již dlouho snaží dosáhnout svých cílů prostřednictvím vzdělávacího systému a zákonů.“

Nový kolonialismus

Biskup Nicasio z Belize City a Belmopan řekl, že tento návrh zákona byl „uspěchaný“ navzdory jeho obrovským důsledkům pro celou zemi, a upozornil, že se jím „otevrou dveře výborům OSN a expertům, kteří nežijí v Belize a nerozumí našim hodnotám a kultuře, ale budou diktovat podmínky pro naše zákony“.

„To by byl nový kolonialismus,“ napsal biskup.

Několik mezinárodních nevládních organizací tento návrh podpořilo v rámci celosvětového tlaku na změny zákonů v zemích Britského společenství.

V lednu tiskové středisko beliz-

Biskup Lawrence Nicasio. Foto: © William Ysaguirre

ské vlády uvedlo, že je zapotřebí zákon o rovných příležitostech kvůli „řešení a prevenci problémů s diskriminací, stigmatizací a násilím“.

Návrh zákona měl za cíl upravovat „konkrétní chování v oblastech veřejného života“ ohledně zaměstnávání, vzdělávání, přístupu do prostor a ubytování, poskytování zboží a služeb, cestování a veřejných služeb.

Rovněž by zřizoval Komisi pro rovné příležitosti, mimosoudní orgán, který by „spolupracoval se zúčastněnými stranami při řešení nerovnosti a sporů, prováděl by výzkum a poskytoval vzdělávání a vypracovával pokyny, jež by vládě, podnikům a společnostem pomáhaly rozpoznávat a odstraňovat systémovou diskriminaci“.

Komisi by financovalo Národní shromáždění, ale mohla by získávat finanční prostředky i z domácích, regionálních či mezinárodních zdrojů, pokud by toto financování bylo transparentní.

Návrh zákona také požadoval zřízení Tribunálu pro rovné příležitosti, soudní orgán financovaný pouze belizskou vládou. Členy tribunálu by jmenoval určený soudce Nejvyššího soudu. Tribunál by měl pravomoc vydávat prohlášení, nálezy a rozhodnutí v daných kauzách. „Po

skytlo by to rozsáhlé opravné prostředky“ a vyřešilo nároky, které by nemohla vypořádat komise.

Toto nemůže katolík podpořit

Biskup Nicasio, jehož diecéze pokrývá celou zemi s 383 000 obyvateli, vyjádřil přání „ukončit nespravedlivou diskriminaci a veškerou nespravedlnost“ a zavázal se, že bude usilovat o dosažení těchto cílů, ale řekl, že katolická církev z několika důvodů nemůže tento návrh zákona podpořit.

Návrh zákona by mohl zasahovat do rodičovských práv a vzhledem k moci zákona formovat svědomí a názory by tento návrh „silně mátl belizskou mládež, pokud jde o posvátnost sexuality“. Sexualita je „cestou k posvátnému manželskému svazku a k početí dětí,“ prohlásil.

Biskup kritizoval také pohled na lidskou přirozenost, který tento návrh zákona zastává, a uvedl, že „novost této antropologie“ je dalším důvodem, proč návrh nepodpořit. Návrh uznává „intersexuály“ jako další pohlaví vedle mužů a žen.

„Návrh zákona zavádí představu, že lidstvo má tři pohlaví namísto dvou, představu, že subjektivní genderová identita je důležitější než Bohem dané biologické pohlaví, a vnutil by Belizánům

TRADICE OTCŮ

„genderový mainstreaming“.

Dal by nevidanou moc Komisi pro rovné příležitosti a Tribunálu pro rovné příležitosti. Ve jménu boje proti diskriminaci by mohl ohrožovat svobodu svědomí a vyznání. Zatímco tento návrh stanovuje určité výjimky pro náboženské organizace, neexistovaly by naprosto žádné pro „jednotlivé věřící s hluboce zakořeněnou biblickou vírou“. Varoval, že návrh zákona by mohl vytvořit „kyvadlový efekt“ a podnitit diskriminaci těchto osob.

Podle P. Robinsona tento návrh zákona „nebyl žádným překvapením“. Považuje ho za „jeden z projevů probíhajícího experimentu sociálního inženýrství“.

„Překvapivá však byla extrémní povaha tohoto návrhu, zejména vytvoření naprosto nezávislé soudní větve s postavením nejvyššího soudu a pravomocí vložených do Komise a Tribunálu bez jakýchkoli skutečných kontrol či vyvážení.“

Poté, co se nepodařilo návrh zákona prosadit, belizský premiér Dean Barrow řekl novinářům, že kabinet je „velmi rozrušený“ kvůli tomu, že návrh neprošel, jelikož se domnívali, že je to dobrý a nezbytný zákon, který již měl být dávno v platnosti, oznámila PlusTV Belize. Řekl, že belizská ústava poskytuje rovné příležitosti a že tento zákon by sloužil jako „ochranný deštník“.

Prohlásil, že není pravda, že se na tento zákon „spěchá“, jelikož ve výboru byl dostatek času na vyjádření připomínek. Barrow trval na tom, že proběhly „rozsáhlé“ konzultace.

Anglikánský biskup v Belize, Phillip Wright, ze své funkce předsedy belizské Rady církví řekl předsedovi vlády, že rada tento zákon tak, jak je napsán, nemůže podpořit. Římskokatolická církev v Belize je rovněž členem této rady.

Zastánci návrhu zákona se jej chystali prosadit navzdory očekávanému odporu ze strany evangelikálních křesťanů, ale odpor všech církví byl už příliš velký, prohlásil Barrow.

„Neprosadili jsme jej proti všem církvím,

proti evangelikálům a navíc i proti belizské Radě církví,“ řekl premiér. Podle Barrowa se zdálo, že Wright naznačuje, že další jednání by mohla vyústit v dohodu.

Výpomoc od LGBT podporovatelů

S vypracováním belizského návrhu zákona pomáhal Human Dignity Trust, britská organizace podporující LGBT. V oznámení Trust uvedl, že belizský návrh je „první svého druhu v karibské oblasti“. Trust „podporoval proces veřejných debat o navrhovaném zákonu“ a přeformuloval právní dokumenty do „stravitelných vysvětlujících materiálů pro běžné Belizany“.

Trust je členem Equality and Justice Alliance, konsorcia tří nevládních organizací, které v roce 2018 na svůj dvouletý program obdržely od britského ministerstva zahraničí 7,25 milionu dolarů. Tento program má za cíl přimět představitel Britského Společenství a občanské společnosti „k prosazování rovnosti a rovnou ochranu před zákonem, aby se zajistila práva všech občanů Společenství bez ohledu na jejich gender, pohlaví, sexuální orientaci, genderovou identitu či její vyjádření“.

Kromě britského ministerstva zahraničí Trust v současné době financuje mimo jiné i kanadské ministerstvo zahraničí, Tides Foundation's Equality Without Borders Fund, Open Society Foundations a Sigrid Rausing Trust.

Human Dignity Trust spolupracoval s belizskou Národní komisí pro AIDS a úřadem zvláštní vyslankyně pro ženy a děti, „aby vytvořil příznivé prostředí pro zavedení této pokrokové legislativy“.

Mezi jeho konkrétní snahy patřila i „veřejná vzdělávací kampaň“ v televizi, rozhlase, webových stránkách a na sociálních sítích. Jeho veřejné projevy byly „koncipovány tak, aby odbourávaly stigmatizaci a podporovaly respekt a toleranci k osobám LGBT, ženám a dívkám a lidem se zdravotním postižením,“ uvedl Trust.

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258) Caput XX. Confessores sibi caveant a tanto crimine

Nikdo se tomu nediv, bratři nejmilejší, že i z vyznavačů někteří se takových věcí dopouštějí a že proto také někteří stejně zločinné jako těžce hřeší.

Ani vyznání nečiní nedotknutelným před dáblými nástrahami. Ani nechrání proti pokušením a nebezpečím, náběhům a světským útokům a nečiní věčně bezstarostným toho, který jest ještě na živu. To bychom nikdy na vyznavačích nenašli ani lsti, ani smilstva, ani cizoložství, jak to shledáváme nyní s bolestí a nářkem. Ať už je to kterýkoliv vyznavač, není větší nebo lepší či Bohu milejší nad Šalomouna; a tento přece, pokud byl poslušný příkazů Páně, dotud si udržel milost, které byl od Boha dosáhl.

A opět psáno jest: „Drž, co máš, aby jiný nepřijal korunu tvou.“ (Zj 3, 11) Bůh by dojisty nehrozil možností odněti koruny spravedlnosti, kdyby s odchodem spravedlnosti nezbytně neodešla i koruna.

Belizská první dáma Kim Simplis Barrowová, manželka premiéra Barrowa, působí od 1. října jako belizská zvláštní vyslankyně pro ženy a děti. Ocenila práci organizace Human Dignity Trust na přípravě návrhu zákona o rovných příležitostech.

Zatímco kritici belizského návrhu zákona jej považují za formu ideologického kolonialismu, někteří zastánci tohoto mezinárodního úsilí tvrdí, že napravují koloniální dědictví britského impéria. Tehdejší premiérka Theresa Mayová hovořila v roce 2018 na společném fóru předsedů vlád Společenství a projevila „nesmírnou lítost“, že Británie zavedla na územích Společenství „diskriminační zákony“ včetně kriminalizace sexuálních vztahů osob stejného pohlaví.

„Je mi velkou ctí, že jsem byla britskou vládou pověřena, abych poskytla

Je důležité si uvědomit, že návrh zákona o rovných příležitostech je částí velkého hnutí sociálního inženýrství.

Foto: Mariamichelle / Pixabay

technickou podporu právní reformě, která má moc změnit život milionům lidí žijících v celém Společenství," řekla v dubnu 2020 Téa Braun, ředitelka Human Dignity Trust. „Jsme nadšeni rozhodláním zástupců vlád Belize, Mauritie a Sv. Vincence a Grenadin vyřadit ze zákoníků svých států diskriminační zákony a přijmout ochrannou legislativu. Bylo pro nás výsadou moci jim pomáhat.“

Kritika, kterou Belizská národní evangelikální asociace podrobila návrh zákona, podle všeho vyvrátila tvrzení, že proběhly dostatečné konzultace ohledně připravovaného zákona. První oznámení o konání konzultací se objevilo čtyři dny před konzultacemi. Pětasedmdesátistránkový návrh zákona byl zveřejněn téhož dne, kdy se konaly první konzultace.

Věznění, umlčování, stíhání za neupečené dorty

Asociace uvedla, že navrhovaná pravomoc komise pro lidská práva vyšetřovat někoho, aniž by byl podán formální podnět, by umožnil „speciální zájmový aktivismus zaměřený na organizace, školy a podniky“. Definice „genderové identity“, jak ji návrh zákona používá, se nikdy předtím v belizském právu neobjevila a bude pocházet od aktivistů LGBT. „Intersexuál“ je pro belizské právo také zcela nový pojem.

Evangelikální kritici namítají, že podobné antidiskriminační zákony se již používají v jiných zemích k „věznění pas-

torů, umlčování těch, kdo hovoří o svých hodnotách, stíhání pekařů za to, že nepečou svatební dorty pro homosexuální páry“. Ochrana náboženské svobody je v tomto návrhu zákona „naprosto nedostatečná“.

Protože zákon měl za cíl chránit „zákonnou sexuální aktivitu“ před „diskriminací“, škola, která propustila učitele kvůli sexuálnímu vztahu s šestnáctiletou studentkou, by čelila žalobě kvůli diskriminaci, kdyby zákon vstoupil v platnost.

Kritici také zákonu vytýkají nejednoznačnost při zakazování „nezamýšlené“, „nepřímé“, „nevědomé“ a „částečné“ diskriminace. Tribunální systém by zavedl „alternativní, nezávislou soudní větev“, která podkopává ochranu, jako je presumpce nevinoty a poskytování právního zastoupení.

Robinson řekl agentuře CNA, že aktivisté, kteří se zasazovali o zrušení málo užívaného belizského zákona proti sodomii, chtějí využít tohoto svého úspěchu k prosazování dalších změn.

„Jsem velmi vděčný těm, kdo se rázně postavili proti tomuto návrhu zákona a kdo bili na poplach,“ řekl kněz. „Považuji za velice znepokojivé, že mnozí katolíci nevnímají, jaké škody by tento zákon v Belize způsobil a že v církvi byla taková neochota jednat. Jsem vděčný zejména evangelikálním církvím, které jsou do značné míry zodpovědné za odpor proti tomuto návrhu zákona a pomoc s jeho zamítnutím.“

Dalším kontroverzním bodem v zemi je program ministerstva školství „Belizské studie“ na bezkonfesionálních středních školách.

„Tento program byl konfesními školami odmítnut pro jeho relativismus, marxismus a genderovou teorii, kterou podporuje jako antropologii, jež je v mém rozporu s křesťanskou antropologií,“ řekl Robinson.

V roce 2012 vyvolala kontroverzi příručka o výchově ke zdraví a rodinnému životu podporovaná Mírovými sbory USA prostřednictvím ministerstva školství. Před její distribucí do všech základních škol v Belize evangelikální a katolická kritika protestovala proti tomu, co Robinson charakterizoval jako „nanejvýš nevhodný sexuální obsah“, a proti propagaci „sexuálního požitkářství“. Námitky kritiků tento program zastavily.

Spojené národy jsou další organizací, která belizské představitele podněcuje k prosazování cílů LGBT, jako je například tento návrh zákona.

Problematika LGBT v Belize byla předmětem zprávy o lidských právech v Belize, kterou 12. listopadu 2018 představila pracovní skupina Komise pro lidská práva OSN. Na tomto zasedání několik zemí naléhalo na Belize, aby přijalo antidiskriminační zákony na základě sexuální orientace a genderové identity, a některé další státy požadovaly legalizaci potratů.

Belizská delegace uvedla, že některá doporučení jsou v souladu s prioritami vlády. Delegace rovněž vyjádřila podporu sexuální výchově a programům na prevenci HIV, které vypracovalo UNESCO.

Kevin Jones

CNA

Přeložil Pavel Štíčka

Kevin Jones
žurnalista

JE V TOM PARADOX: VYZÝVÁME K SOCIÁLNÍMU DISTANCOVÁNÍ, A SYMBOLICKÉ PRAHY PŘITOM SNIŽUJEME

Filosof Martin Steffens zdůrazňuje kontrast spočívající v tom, že se obnovují fyzické bariéry ve společnosti, kde ty symbolické byly znehodnoceny. Nabízí antropologický pohled na sanitární krizi.

Martin Steffens je profesorem filosofie, vyučujícím filosofie na univerzitní přípravce, moderátorem a redaktorem listů *La Croix* a *La Vie*, a především autorem knih *L'éternité reçue (Přijatá věčnost, 2017)* a *L'amour vrai, Au seuil de l'autre (Skutečná láska, na prahu druhého, 2018)*. Právě vydal sbírku úvah *Marcher la nuit, Textes de patience et de résistance (Kráčejte noci – texty o trpělivosti a odporu)*.

FIGAROVOX. – *Vaše kniha je souborem samostatných kronik rozdělených do tří částí, které odpovídají svatým třem králům. Proč jste zvolil tento přístup?*

Martin STEFFENS. – Tři králové jsou noční bytosti. Spásu světa nacházejí uprostřed noci, a to v podobě dítěte. Všechno je pro ně zahaleno tajemstvím. Jak uvádím v předmluvě ke knize, s koronavirem jsme vstoupili do jedné z takových nocí, jako by zatmění lidství. Během několika týdnů se v poušti změnilo všechno, kavárny, divadelní sály, školy i kostely, označované, pomalované zákazy, obalené příkazy, které z nás dělají děti nebo jsou morbidní. Jako Maria a Josef už nemáme kam jít, abychom přivedli na svět to, co máme nejlepšího. Jako za Herodových časů se svět smíruje se sčítáním lidu, strachem, kontrolou, protože stejně jako za Heroda se bojí dítěte, které se má narodit. To dítě symbolizuje život, který tryská, život, který se riskuje, oproti této morálce sebezachování, jež od nynějška převládá.

Stisk ruky, objetí, polibek, setkání jsou faktory spojení, společenství, života pro společnost, jenomže dnes se prohlašují za nositele nákazy a smrti. Jaké

Martin Steffens. Foto: panorama.fr

by mohly být odezvy tohoto velkého převratu, oné obzvláště propagované „bezdotykovosti“?

Spíše bychom se měli ptát, jaké tyto odezvy jsou, protože už teď muži a ženy páchají sebevraždy nebo přicházejí do psychiatrických léčeben. Jiní se drží a říkají si, že to je jen něco přechodného, taková vsuvka. Jenomže vsuvka existuje jen v gramatice. Dějiny vsuvky, jež otevřely, neuzavírají. Stále ještě čekáme na ukončení nukleární vsuvky, kterou zahájila Hirošima.

Komunistům se nikdy nepodařilo uzavřít „obyčejnou vsuvku“, které říkali „diktatura proletariátu“. A tak jsme přijali „správné reflexy“, reflexy fyzického a sociálního distancování, protože se to po nás chce. Ale jakmile si je jednou

osvojíme, jak dlouho nám bude trvat, než je opět ztratíme?

„Bezdotykovost,“ říkáte. Ironií je, že bezkontaktní placení se rozšířilo těsně před lockdownem. Symbolizuje tento tekutý svět, v němž se vybledlé tváře vzájemně překrývají, aniž by nás upoutaly. Rouška skvěle vyjadřuje nahraditelnost každého člověka kýmkoli jiným.

Proto je tento tekutý svět také světem zanikajícím. Ve světě hodném toho jména existuje možnost jedinečných setkání. Aby svět byl světem, potřebuje podanou ruku, riziko dotyku, otevřenou náruč, pozvání přátel, na něž člověk může spon-tánně odpovědět...

„To, co se dnes sakralizuje, je lidská

„*Non possumus sine dominico*“ (bez neděle nemůžeme žít), odporovali křesťané v Abitene císaři Diokleciánovi. „*Sine facie non possumus*,“ bez tváře nemůžeme žít, řekli bychom dnes.

osoba,“ píšete. Je údajný primát života před ziskem inspirován křesťanstvím? Není třeba hledat spíše u Hobbese, který – na rozdíl od Aristotela a Církve – vidí jediný cíl života v přežití, to znamená, že život nemá jiný cíl než sám sebe?

Samozřejmě! Církev, jako každá filosofie inspirovaná humanismem, se ocitá v pas-ti, když je řeč o péči o ty nejzranitelnější. Kdo by chtěl zabít starého člověka? Takže ti, kdo vyzývají k zachování zdravého rozumu tváří v tvář epidemii, jsou pokládáni za vrahy, kteří se nehlásí ke svému jménu, možná nacisty...

Když se nad tím důkladně zamyslíme, vidíme, že se zde klade nesmírně závažná otázka. Je život sám svým vlastním cílem? Jsme ještě schopni raději zemřít za život hodný toho jména než žít a umírat přitom strachem? Uvažuji o ústřední scéně z Bernanosova *Deníku venkovského faráře*, kde prostý kněz přichází k paní hraběnce a po strašlivě intenzivním a prudkém rozhovoru z ní dostává přiznání, že od smrti svého osmnáctiměsíčního syna nesnáší dceru, která jí zůstala. Hraběnka, kterou ještě nikdy nikdo takto nevyslechl, vyčerpaná přiznáním následující noci umírá.

Je péče o duši nebezpečná pro zdraví? Je třeba brát na hraběnku ohledy, protože je vyčerpaná? Tomu nevěřím. Na konci své zpovědi hraběnka znovu nachází naději. Ta část lásky, která nás spojuje se světem a kterou Písmo nazývá „srdce z masa“, je právě tím „nejzranitelnějším“. Důkaz: může zemřít dřív než naše tělo. Kvůli této zranitelnosti duše – protože beznadějí přichází tak rychle – nemáme právo naše staré lidi opouštět v domovech důchodců, ani v mladých zabíjet jakoukoli touhou angažovat se v tomto světě.

Citujete Hannah Arendtovou, která vnímá rodinnou buňku jako poslední baštu svobody proti totalitnímu režimu. Má nás

znepokojovat všeobecné rozšiřování práce doma kvůli tomu, že tyto dvě oblasti života směšuje dohromady?

Určitě. Náš prezident právě zakázal domácí školu. Bezpochyby by měl především zakázat „školu doma“, která se nazývá „distanční“, ale která tím, že děti připoutává k počítačovým monitorům a připravuje je o společnost druhých, by se měla jmenovat spíš „pekelná“.

Lidství se buduje zřizováním prahů. Na prahu přijímáme hosta nebo odmítáme vetřelce. Předsíní kostela je jako pozvání, abychom vešli. I tvé tělo má hranice, které bez tvého souhlasu nesmím překročit a tak dále. Existuje to, co je veřejné, a to, co je soukromé, posvátné a profánní. Jenomže v této době zavádíme sociální distancování, veřejný prostor zaplňujeme přenosným kovovými bariérami ... ale velkoryse přehlízíme všechny symbolické prahy.

Můj obývací pokoj, pokud to není ložnice, se stává mou kanceláří a mé děti účastníky mých pracovních jednání. Základem našich prahů jsou mravy, které je chránily: zdvořilost, slušnost, stud. Čím více budeme symbolické prahy ignorovat, tím víc budeme také potřebovat donucovací pravidla, fyzické bariéry, únavné příkazy, které se donekonečna opakují na našich nádražích. Zničení morálky, étosu naší civilizace, povede přes její technickou a policejní interpretaci.

Ve své knize důrazně trváte na důležitosti odporu proti vlivu státu a trhu na naše životy. Sociální síť, Netflix, Deliveroo zažily během lockdownu explozi návštěvnosti, zatímco stát si za posledních několik měsíců dopřál nepředstavitelnou expanzi. Co je třeba udělat pro zachování svobody jednotlivce i společnosti vzhledem k těmto kleštím?

Ještě nevím. Pro tuto chvíli říkám svým

dětem, aby si nezvykaly na svět, který od vás jakožto morální skutek žádá, abyste se nepřibližovali k druhým. Prosím je, aby svou dobrou vůlí podporovaly učitele, kteří se vyčerpávají pod rouškami, učitele hudby, kteří přes všechny komplikace inscenují představení a dělají všechno, aby je udrželi.

To, co je v této sanitární, ale i politické a antropologické krizi praktické, to znamená pečovat o vztahy, zvat se vzájemně domů, pěstovat radost v rodině, je už samo o sobě aktem odporu. K tomu ostatně ani nepotřebujeme vědět, co máme dělat.

Paul Ricœur v komentáři k Hannah Arendtové napsal: „*Když už občané neuznávají svou moc v institucích, které zdivočely, pak se skutečná moc skrývá v občanské neposlušnosti.*“ To, čemu Arendtová říká moc, vzniká spontánně ze spojení několika občanů, dají-li před svým soukromým měšťáckým štěstím přednost osudu společenství.

To, co je spojuje, bych nazval „*non possumus*“. „*Non possumus sine dominico*“ (bez neděle nemůžeme žít), odporovali křesťané v Abitene císaři Diokleciánovi. „*Sine facie non possumus*,“ bez tváře nemůžeme žít, řekli bychom dnes. V tomto všeobecném, vzývaném a institucionalizovaném odloučení nemůžeme růst.

V čem toto „ne“ spočívá? Na straně šéfů, policistů, ředitelů, učitelů už v tom nebýt příliš horliví. Nedat 135 eur pokuty člověku, který ve dvě ráno venčí psa... Postupně uvidíme, že za tímto „ne“ je nějaké „my“. A „ano“ všemu, co máme rádi: svobodě, vztahům, všemu, co předpokládá, že stát důkladně omezí moc velkých technologických firem nad našimi životy a sám se bude držet na místě, které mu náleží.

Žijme tedy toto „*non possumus*“ a to ostatní – „to, co je třeba dělat“ – nám bude přidáno.

Pierre Valentin
novinář

Pierre Valentin
FigaroVox
Překlad Lucie Cekotová

MLADÁ PARALELNÍ HIERARCHIE

Biskup Stefan Oster SDB. Foto: bistum-passau.de

Bez ohledu na katolickou teologii a morální učení se do vnitrocírkevní diskuse přenášejí levicové myšlenkové vzorce. Je to vidět na přijetí vyjádření pasovského biskupa Oстера k ochraně života. Stále zřetelněji se v Německu v podobě katolických spolků a svazů utváří paralelní hierarchie vůči biskupskému pojetí církve. Vynikají v tom hlavně spolky mládeže. Bez ohledu na katolickou teologii a morální učení se do vnitrocírkevní diskuse přenášejí zmatečné myšlenkové vzorce. V souvislosti s tímto novým klimatem je biskupovi bez okolků upíráno právo vyjádřit se k ochraně života.

Pasovský biskup veřejně pokárán
Vedoucí celoněmecké Obce katolické

mládeže Marc Eickelkamp veřejně pokárál pasovského biskupa Oстера. Ten se totiž opovážil kritizovat funkcionářku Ústředního výboru německých katolíků a státní tajemnici za CDU Marii Flachsbarth za její kontroverzní angažovanost ve prospěch organizace „She decides“ a mezinárodní potratové lobby. Ve facebookovém příspěvku, k němuž se souhlasně připojili i další svazové hierarchové jako například vůdcové Svazu německé katolické mládeže Lisi Maier a Gregor Podschun, se Eickelkamp biskupa ptá, proč jako „privilegovaný bílý muž středního věku“ veřejně kritizuje ženu za její angažovanost za práva žen. Nedala snad Synodální cesta dostatečně

najevo, že diskusi o právech žen nemají vést muži?

Osterovi je třeba gratulovat

Biskupu Osterovi můžeme gratulovat už jen za to, že tomuto myšlení nepodleh, a dokonce se proti němu odvážně a s jasnými argumenty postavil. Jakým právem rozhodujete, ptal se ve své reakci Eickelkampa a dalších, kdo se k čemu smí v církvi vyjadřovat? Nebude mu jako biskupovi umožněno nést odpovědnost za téma pro církev a společnost tak zásadní, jako je právo nenarozených na život?

„Kultura rušení“ a travestie identitární politiky stále více zamožují demokratickou diskusi ve všech zemích na Západě. Skuteční demokraté by měli tento oheň uhasit dřív, než napáchá ještě větší škody. A v církvi takové vzorce myšlení už teprve nemají místo.

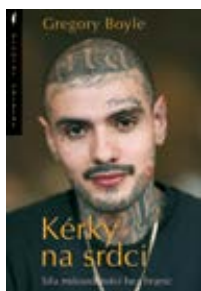
Oliver Maksan
Die Tagespost
Přeložil Pavel Štíčka

Oliver Maksan
šéfredaktor Die Tagespost

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Gregory Boyle: Kérky na srdci: Síla milosrdenství bez hranic

Autor je jezuita, který více než třicet let působí mezi členy gangů v Los Angeles. Otec Greg je Boží muž na svém místě. Zástupy proměněných životů jsou důkazem toho, že ví, co říká, a že evangelium není utopie.

Brož., 336 s., cena 349 Kč

Anna Mátiková FSP: Expedice Bible: základní výbava

Příručka upozorňuje na to, co v „biblické krajině“ stojí za „návštěvu“, varuje před nástrahami, jaké mohou číhat ve špatném stylu čtení, a též napovídá, jak vylézt z „návštěvy biblické džungle“ co nejlépe. Kromě toho vlévá nadšení, je srozumitelná a stručná.

Brož., 179 s., cena 229 Kč

POKUD NÁM BŮH CHCE DÁT TAKOVÝ DAR, PŘIJÍMÁME HO

Kněz, který viděl, co ženy potřebují a našel způsob, jak jim to dát. Vypadá to jako zázrak, co říkáte? Řeč je o čerstvě blahorečeném otci Michaelu McGivneyovi, zakladateli římskokatolické asociace Kolumbových rytířů (Knights of Columbus). Bratrstvo dnes čítá přes dva miliony členů na celém světě, je známé především svou charitativní a vzdělávací činností. Ale málo se ví, že otec zakladatel myslel také na to, aby v případě nouze či potřeby, bylo adekvátně postaráno o katolické ženy, nejčastěji vdovy. Dnes to známe trochu jinak, ale tehdy byla žena bez muže a s dětmi odkázána na pomoc druhých a ohrožena chudobou pro praktickou nemožnost si obstarat obživu prací. Ženám hrozilo, že o své děti přijdou, jak potvrdila dr. Maria C. Ulrickson z Catholic University of America: „Tato zoufalá situace byla běžná, zejména mezi nedávnými komunitami přistěhovalců, které v té době tvořily mnoho katolických farností. První rada Kolumbových rytířů byla vytvořena jako společnost pro vzájemnou pomoc, která by poskytovala finanční podporu v případě úmrtí mužů jejich vdovám a sirotkům.“ McGivney založil podivuhodné a velké dílo, ve věcech péče o migranty a sociálně vyloučené komunity předběhl dobu a z jeho inspirace čerpáme v rámci charitního díla Církve dodnes. Byl blahorečen poté, co vyprosil u Boha uzdravení nejmladšího ze 13 dětí manželů Schachleových. Dnes pětiletý Mikey má Downův syndrom. Před narozením však lékaři objevili vážná onemocnění, neslučitelná se životem. Jeho stav byl natolik vážný, že lékaři řekli rodičům v podstatě toto: „Buď přistoupíte na potrat nebo budete čekat na narození mrtvého dítěte.“ Byla to však velmi silná katolická rodina, patřící ke Kolumbovým rytířům. Prohlásili, že potrat nechtějí. Vydali se na pouť Kolumbových

Foto: fondationlejeune.org

rytířů do Fatimy, kde se mnoho lidí modlilo za uzdravení dítěte. Čtyři dny po návratu z pouti byla provedena nová vyšetření a ukázalo se, že dítěti již nehrozí žádné nebezpečí. Downův syndrom byl u chlapce objeven už dříve a rodiče tehdy řekli: „Pokud nám Bůh chce dát takový dar, přijímáme ho.“ Downův syndrom tedy přijali, ale modlili se za to, aby bylo děťátko uzdraveno z jiných nemocí. A to se stalo. Jejich synek nedávno dovršil pět let. Je to zdravý a dynamický chlapec, který po otci McGivney dostal jméno Michael.

Ale když jsme u těch jmen a Kolumbových rytířů, obávám se, že se budou muset srdnatě bránit, aby zůstali Kolumbovými. Objevitel Ameriky, po kterém své pojmenování nesou, je už dlouho terčem nenávislného tažení a obviněn z toho, že umožnil svým objevem Ameriku dobýt. Inu, ano. A všechno zničil, protože tam zanesl křesťanství. Není to tak dávno, kdy se u Kolumba uvažovalo

o beatifikaci, dneska jsou jeho sochy terčem ničivých útoků.

Pan profesor Stanislav Sousedík volá po obnově formace na církevních školách: „Domnívám se, že jedním z ukazatelů, jak probíhá na tom kterém církevním gymnáziu náboženská výchova, je počet mladých mužů, kteří se po maturitě rozhodnou pro kněžskou dráhu. Kdybychom posuzovali naše církevní gymnázia pouze podle tohoto kritéria, nemohli bychom být s nimi ovšem spokojeni: ač nějaké celkové statistiky nejsou k dispozici, je všeobecně známo, že kněžských povolání vzniklých v prostředí nynějších našich církevních gymnázií je velmi málo, obávám se, že nikoli více, než jich vzniká na gymnáziích státních.“

Jo, a to víte, že v Rotterdamu vůz metra před pádem do vody zachránila socha velrybího ocasu?

–zd–